

Latvijas Dizaina padome
2021.gada 10.martā plkst.15.00, Team tiešsaistē

Protokols Nr. 2./2021

Piedalījās: Inese Brokāne-Zarāne, Ingūna Elere, Jānis Brants, Lilita Sparāne, Maija Rozenfelde, Līga Lētiņa, Toms Mūrnieks, Angelīna Bekasova, Barbara Freiberga, Barbara Ābele, Dita Danosa, Ilze Kupča, Inese Baranovska, Ina Ločmele, Dzintra Purviņa.

Vadīja: Evelīna Ozola

Dienaskārtība

1. Priekšlikumi VKKF jaunajai mērķprogrammai *Nākotnes kultūras piedāvājums*;
2. Pārstāvja deleģēšana profesijas standarta *Produktu dizainers* izvērtēšanas ekspertu darba grupai;
3. Priekšlikums profesijas standartam: produkta dizaina asistents, specializācija – *Modes aksesuāru un rotu dizaina speciālista asistents*;
4. Latvijas Dizaina stratēģija 2021-2027 aktuālā virzība;
5. Atskats uz LDC diskusiju *Dizains digitālai nākotnei*;
6. Jaunumi.

Priekšlikumi VKKF jaunajai mērķprogrammai

E.Ozola iepazīstina ar topošo VKKF programmu *Nākotnes kultūras piedāvājums*, kurai valdības 4.marta sēdē tika atbalstīts Kultūras ministrijas pieprasījums piešķirt 3 000 000 *euro* no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem. Tiek paredzēts atbalstīt projektus, kurus var īstenot līdz gada beigām, kā arī finansējums ir jāizlieto līdz šā gada beigām. VKKF ekspertu komisija ir lūgusi nozarēm sniegt priekšlikumus programmas nolikuma izstrādei. Pateicas Dz.Purviņai, D.Danosai un I.Elerei par iesūtītajiem viedokļiem un aicina izteikties klātesošos. **A.Bekasova** aicina stiprināt dizaina sinerģiju ar citām nozarēm un starptautiskās sadarbības iespējas.

Dz.Purviņa piekrīt A.Bekasovas izteiktajam viedoklim par jomu sinerģiju. Kā arī aicina stiprināt iespēju gūt informāciju, mācīties no autentiskiem avotiem (amatniekiem, dizaineriem, grafiķiem, utt), attīstīt *Creative partnership* modeli, kas dod tiešu, personisku saiti skolēniem ar dizaina nozari (sesijas, sarunas, virtuālas ekskursijas, meistarklases u.c.). Aicina veidot lielāka mēroga kopprojektus, kur nav tikai dizains iesaistīts. Min piemēru par projektu, ko īsteno Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris “Apgūsti krievu valodu kopā ar aktieriem”.

D.Danosa arī apstiprina A.Bekasovas viedokli par starptautiskās sadarbības stiprināšanu. Aicina uzsvērt, ka Latvijas digitālā telpa ir jāpaplašina, kas ietver jau esošo projektu, produktu digitalizēšanu un arī jaunu ideju/projektu īstenošanu digitālajā vidē. Veicināt unikālā Latvijas kultūras satura digitalizāciju, lietojot mūsdienīgas tehnoloģijas.

I.Baranovska iesaka veicināt dizaina pētniecības attīstību, kas noderēs gan izglītības, gan citās jomās. Vērš uzmanību ilgtermiņa risinājumiem un digitālo platformu atbalstam.

M.Rozenfelde atbalsta ideju par izglītības jomas digitalizāciju, kas būtu viens no ilgtermiņa risinājumiem. Tādējādi saturs būtu iekļaujošāks, būtu pieejams arī skolām ārpus Rīgas.

I.Elere norāda, ka projektu realizācijas termiņš ir līdz šī gada beigām. Tādējādi būtu jāatbalsta īslaicīgs eksperimentāls raksturs, uz kura bāzes nākotnē varēs attīstīt ilgtermiņa

risinājumus. Otru uzsvaru liekot uz šodienas Covid-19 radīto situāciju un risinājumiem, kuri ir vērsti uz cilvēku labbūtību.

I.Kupča izsaka viedokli par dizainu vispārējā izglītībā, kur ir izteikts pedagogu resursu trūkums. Būtu nepieciešami projekti, kas savieno dizaina nozari ar vispārizglītojošām skolām.

B.Ābele skaidro, ka lielākoties visās jaunajās programmās, kas ir iniciētas Eiropas kopienā, vienmēr ietver norādi uz dizaina kompetenču izmantošanu. Aicina atbalstīt dizaina kompetences dizaina iekļaušanai lielāka mēroga starpnozarju projektos.

E.Ozola apkopo klātesošo viedokļus, un tie tiks pārstāvēti VKKF padomes sēdē 26.martā. Piebilst, ka VKKF notiek ekspertu maiņa un organizācijas ir aicinātas pieteikt kandidātus līdz 26.martam. Aicina apdomāt dizaina nozares pārstāvjus, jo īpaši no reģioniem (Liepāja un Rīga ir pārstāvētas) vides dizaina, modes dizaina un digitālā dizaina jomā.

Pārstāvja deleģēšana profesijas standarta *Produktu dizainers* izvērtēšanas ekspertu darba grupai

I.Kupča pastāsta, ka IZM ir saņēmusi RTU izstrādātu profesijas standartu *Produktu dizainers*. Latvijas Dizaina padome kā ekspertu grupa ir aicināti deleģēt ekspertu - dizaineru, kurš varētu piedalīties šī profesijas standarta izvērtēšanā.

D.Danosa ierosina virzīt Ievu Kalēju, kurai ir jau bijusi pieredze, izvērtējot produkta dizaina asistenta standarta izveidi.

E.Ozola apkopo Latvijas Dizaina padomes locekļu ieteikumus un vienojas par Ievas Kalējas uzrunāšanu.

Priekšlikums profesijas standartam: produkta dizaina asistents, specializācija – *Modes aksesuāru un rotu dizainera asistents*

I.Kupča skaidro, ka ir saņemts priekšlikumus no rotu dizaineriem – Rotu mākslas biedrības, aicinot veidot esošajam profesijas standartam *Produkta dizainera asistents* jaunu specializāciju *Modes aksesuāru un rotu dizainera asistents*. Standartā būtu definētas visas produktu dizainera asistenta prasības, bet specifiski – ar specializācija aksesuāru jomā.

Viens no pamatojumiem šādas specializācijas ieviešanai ir izglītības procesi, kur kopumā materiāli tiek gatavoti, lai apgūtu produktu dizainera kompetences. Un, lai nepazaudētu specifiski rotu materiālu apguvi, to varētu stiprināt atsevišķa specializācija. Aicina noformulēt nozares viedokli šādas specializācijas nosaukumam Mākslas nozares struktūras dizaina un radošo industriju sektorā iekļauto profesiju kartē.

Nozaru kvalifikācijas struktūra (fragments)
Līmenis – vidējā izglītība

Produktu dizainera asistents	Vides dizainera asistents	Komunikācijas dizainera asistents	Restaurācijas tehniķis	Fotogrāfs	Video operators	Skaņu operators	Gaismu operators
Apģērbu dizainera asistents	Interjera dizainera asistents	Grafikas dizainera asistents	Šķiedru materiālu restaurācijas tehniķis				
Modes aksesuāru un rotu dizainera asistents	Ārtelpu dizainera asistents	Audoivizuālās komunikācijas dizainera asistents	Silikātmateriālu restaurācijas tehniķis				
			Metāla izstrādājumu restaurācijas tehniķis				
			Koka konstrukciju restaurācijas tehniķis				

J.Brants stāsta, ka RDMV šobrīd strādā aktīvi pie Produktu dizainera asistenta programmas ieviešanas, attīstot specializācijas materiālos. Kopumā neiebilst pret jaunas specializācijas ieviešanu.

D.Danosa skaidro, ka Produkta dizaina asistenta programma tik veidota vispārēja, bet specializācija sākas tikai 3.kursā. Pašlaik ir tikai viena specializācija – apģērbu dizainera asistents. No modes industrijas viedokļa raugoties, aksesuāri netiek izdalīti atsevišķi. Modes industrijā to netver ka unikālo dizainu, bet gan kā tiražējamu dizainu un aicina veidot specializāciju, atsevišķi neizceļot rotas. Rosina izmaiņas nosaukumā un virzīt “*Modes aksesuāru dizainera asistents*”.

B.Ābele un J.Brants: atbalsta D.Danosas ieteikumu par specializācijas nosaukuma rediģēšanu.

E.Ozola: apkopo Dizaina padomes klātesošo viedokli.

Padomes lēmums

Atbalstīt jaunas specializācijas *Modes aksesuāru dizainera asistents* iekļaušanu Mākslas nozares struktūras dizaina un radošo industriju sektora profesiju kartē.

Latvijas dizaina stratēģijas virzība

E.Ozola izstāsta kopsavilkumu par notikušo tiešsaistes diskusiju *Dizains digitālai nākotnei*, kur piedalījās pārstāvji no VARAM, Satiksmes ministrijas, Kultūras ministrijas, Latvijas Valsts radio un televīzijas centra un praktizējoši dizaineri. Šī diskusija bija daļa no sarunu cikla *Latvijas Dizaina stratēģija 2021-2027*. Kopumā saruna iezīmēja pozitīvu digitālās transformācijas norisi Latvijā. Tiek runāts par kvalitatīvu digitālu pakalpojumu dzīves ciklu, kur iezīmējas gan jauni inovatīvi risinājumi, gan aprobežoti vai jau novecojuši risinājumi. Tika uzsvērtā digitālā demokrātija – kā jēgpilni aicināt visus izteikt savu viedokli tiešsaistē.

D.Danosa papildina, ka diskusijā VARAM valsts sekretāra vietnieks digitālās transformācijas jautājumos Āris Dzērvāns aicināja neatdalīt fizisko pasauli no digitālās. Tvert to kā vienotu pasauli, kur pastāv fiziskā saskarsme un attālinātā jeb digitālā saskarsme. Attiecīgi arī no vienota produktu piegādes vai sniegšanas skatupunkta arī skatīt jaunradi vai pilnveidi. Šobrīd ir nepieciešamība definēt kritērijus, kas ir izcils e-pakalpojums.

E.Ozola: skaidro, ka nākamais solis darbā pie Latvijas dizaina stratēģijas ir konkrētu sasniegamo rezultātu izvirzīšana. Tuvākajā laikā E.Ozola izsūtīs izredīgētu stratēģijas tekstu atpakaļ darba grupām, kuras katra savai daļai aicinātas izstrādāt rezultatīvos rādītājus. Grupu vadītājiem lūgums ieplānot darba sesijas darbam pie stratēģijas tuvāko divu nedēļu laikā.

• Jaunumu aplis

Dz.Purviņa izstāsta, ka sabiedriskā apspriešanā KM ir izsludinājusi kultūrpolitikas pamatnostādnes, kur nozaru stratēģijas ir šī dokumenta pielikumi un aicina Latvijas Dizaina padomi sniegt viedokli par kultūrpolitikas pamatnostādņēm.

E.Ozola aicina padomi līdz 22. martam kopīgā dokumentā ievietot komentārus un 24.martā plkst.15.00 tikties tiešsaistē to apspriešanai.

B.Freiberga izstāsta, ka šogad Latvijas Dizaina gada balvai pieteikti 150 darbi, kas ir lielākais skaits līdzšinējā balvas vēsturē.

D.Danosa atgādina, ka 16.martā plkst. 16.00 notiks nākamā tiešsaistes diskusija par Latvijas produktu dizainu.

I.Kupča izstāsta, ka LNKCC, domājot par jaunajām modulārajām formām, kopumā ir apzinājis 20 skolas, kas īsteno mākslas programmas, lai mēģinātu izglītības procesus organizēt nevis kā direktīvu, bet kā skolu sadarbību un veicinātu jaunā modeļa sakārtošanu.

I.Brokāne-Zarāne stāsta, ka OECD ir publicējis ziņojumu par valsts pārvaldes jomu. Ir publiskota jaunā Valsts kancelejas inovācijas laboratorijas mājaslapa - <https://inovacija.mk.gov.lv>

L.Lētiņa stāsta, lai veicinātu sieviešu iesaisti darba tirgū un jaunuzņēmumu veidošanā, nevalstiskā organizācija *Riga TechGirls*, LIAA un tehnoloģiju uzņēmums *Accenture* 6. un 7. martā Rīgā organizēja pirmo sievietēm veltīto hakatonu Latvijā *Women in Tech Hackathon #1*.

T.Mūrnieks iepazīstina ar idejām par fizisku prototipēšanas laboratoriju izveidi digitāli, kas nodrošinātu gan kopradi, gan fizisku prototipu izveidi.

Sēde tiek slēgta plkst. 17.23

Latvijas Dizaina padomes priekšsēdētāja

_____/E.Ozola

Protokolēja

_____/ I.Ločmele